

Inserati se sprejemajo in volja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "
Pri večkratnem tiskanju se
cena primeroma zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
ovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Poljanski nasip
št. 48.

Izhaša po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Zarad praznika izide prihodnja šte-
vilka „Slovenca“ v soboto.

Vzajemnost Hrvatov in Slovencev.

Mnogo in dostikrat se je že tožilo o ne-
slogi med slovanskimi brati, in kako je ravno
ta nesloga pogubna za celo Slovanstvo. Mržnja
med Srbi in Hrvati, med Srbi in Bolgari, so-
vraštvo med Poljaki in Rusi obžalovalo se je
že dostikrat po pravici. Med sosedi je rad pre-
pir, in mržnja med sosednimi narodi, če so si
prav v sorodu, je skoraj nekaj naravnega.
Vendar dva slovanska naroda sta tako srečna,
da v sosesstvu živita, pa med njima ni bilo še
nikoli mržnje, niti bistvenega prepira, in to
so Slovenci in Hrvatje. Če pogledamo v zgo-
dovino nazaj, ne najdemo nikjer zapisanega
nikakega boja med Slovenci in Hrvati, še pre-
pira ni bilo nobenega; nasprotno pa najdemo
oba naroda dostikrat združena pod eno za-
stavo boriti se nasproti skupnemu dušmaninu.
Tako so za časa turških navalov Slovenci po-
gosto Hrvatom na pomoč hodili, in še v naj-
novejšem času, leta 1878 v Bosni, stali so pri
Jajcu Kranjci poleg Hrvatov proti Turčinu
zbrani, ter odločili s svojo zmago osodo Bose
morda že stoletja. Kajti naj bi bilo tudi to
desno krijo pri Jajcu poraženo, ali vsaj nazaj
vrženo, kakor Szaparijev oddelek na levem
krilu, potem bi bil tudi Filipovič na središču
primoran, umakniti se do Broda nazaj, in ne
zna se, kak bi bil izid te ekspedicije.

Vzajemnost Slovencev in Hrvatov se je v
odločnih trenutkih še vedno izkazala. Pri tur-
ških navalih pretrpeli so prve in najhujše

udarce Hrvati, ter tako Slovence branili; pri
navalu prodirajoče germanizacije pa smo pre-
stajali in še prestajamo Slovenci najhujši pri-
tisk, in s tem branimo hrvaško narodnost, ki
jej je vsled tega prilika dana, svobodno se raz-
vijati v narodnem duhu. Ko je ležala na Hr-
vatski Rauchova mōra, našli so Hrvatje pri-
bežališče pri Slovencih, nasprotno pa so Slo-
venci za časa najhujšega nemško-liberalnega
pritiska iskali zavetja pri Hrvatih, ter ga tudi
našli.

Le enkrat se je kazalo, kakor bi se za-
mogla vzajemnost med Slovenci in Hrvati raz-
trgati, tačas, ko je Starčević s svojimi nora-
glavimi prismodarijami hrvaško ime pred ce-
lim slovanskim svetom osmešiti skušal. Slo-
vencem je bilo njegovo slepo sovraštvo do Sr-
bov in oholo preziranje ostalega slovanstva ne-
razumljivo, ker vedo ceniti veliko moč slovanskih
dušmaninov in so prepričani, da Slovanom le
po slogi in vzajemnosti lepša zora napočiti za-
more. Pa hrvaški narod je to sam izprevidel
in ogromna večina narodne stranke hrvaške
nikoli ni hotela pretrgati vezi z drugimi narodi
slovanskimi, osobito je vedno gojila simpatije
za bratski narod slovenski.

Vrta karlovška „Zora“, ki je bivala te dni
v Ljubljani, prepričala se je lahko iz lastnega
vida, da uživajo tudi Hrvatje polne simpatije
slovenskega naroda, in te simpatije niso nika-
kor začasne ali pa prisiljene, temveč stalne in
iskrene. Še celó priprosti slovenski kmet goji
te simpatije, ker mnogi iz naših seljakov po-
znajo hrvaški narod in življenje hrvaško iz
lastnega vida, ker hodijo doli kot drvarji in
z drugimi opravili po zimi zaslužka iskat; vsi

ti priprosti ljudje so navdušeni prijatelji Hr-
vatov, ter jih imajo za „prave Slovence,“ hr-
vatsko narečje imenujejo „pravi pismeni slo-
venski (slovanski) jezik“; ceniti so se naučili
hrvatsko gostoljubje, in se čutijo tam, kakor
doma.

Mnogi Slovenci so našli že kruh na Hr-
vatskem, in cenjeni so tam največ zavoljo
svoje marljivosti in poštenosti. Hrvatje pa mo-
rajo tudi priznati, da na Hrvatskem bivajoči
Slovenci se ne obnašajo kot tujci ali sovraž-
niki hrvaškega naroda, kakor pri nas Nemci
in žalibog tudi mnogi Čehi (!), temveč naši
Slovenci na Hrvatskem so prijatelji hrvaškega
naroda in zvesti pristaši narodne stranke hr-
vatske.

Vselej, kedar smo tako srečni, da zamo-
remo v svoji sredi pozdraviti hrvaške goste,
obžalujemo tudi nesrečni Beustov dualizem, ki
nas je politično ločil od Hrvatov, in raztrgal
dva tako blizo sorodna plemena. Pa upanje
nam nikdar ne ugasne, da pride še enkrat čas
da bodemo s Hrvati politično zedinjeni pod
slavnim žezlom habsburške rodovine, ki je
vsem narodom naklonjena in pravična. Krajina,
Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Istra, Koroška,
Štajerska, to so za Kranjce in Hrvate še
vedno kosi „Ilirije irredente“; napredujoči tok
zgodovine nam prinese tudi rešitev tega vpra-
šanja.

Razpad Turčije.

Leto 1880 ne bode prešlo brez političnih
prekucij. Komaj so se pozgubili črni oblaki,
ki so se zbirali na rusko-nemški meji, že se

Potovanje ob Črnem morji.

(Dopis iz Odese.)

(Dalje.)

Da sem se malo okrepečal po tej navdu-
šenosti, ki je od mene tirjala vsa fizično moč,
šel sem v bližnjo „čajno“ in pil sem tu prvič
čaj po ruski navadi, ki mi je dobro ugajal,
posebno pa, ker sem bil med veselimi junaki,
ki so ali igrali biljard, ali pa so prepevali z
najmilejšim glasom svoje narodne. Mislim
si pri tej priložnosti: ako bi oni vedeli, da
sem Slovenec, in da sem prišel v te kraje le
s tem namenom, spoznavati jih bolj od blizu,
gotovo bi me bili k sebi povabili in veselja bi
ne bilo konec; a ker to še ni bil prav po-
merjeni čas, tudi jaz nisem dajal nikakega po-
voda, da bi se bili spoznali, in sem se ž njimi
raji tiho veselil.

Ves zadovoljen s seboj in hvaleč Boga,
da sem tako vese trenutke doživel prec prvi
dan bivanja na ruski zemlji, treba mi je bilo
pripravljati se na odhod proti Odesi; [kajti
kolodvor je bil še pol ure oddaljen od tod],
solnce pomeknilo se je bilo že precej na za-

pad, železnični vlak bi pa moral odriniti naj-
pozneje okolo devetih.

Železnica, po kateri sem bil namenjen vo-
ziti se, bila je od Galaca do Benderja na novo
izdelana, in ker je bila prepuščena občinstvu
za eno leto na poskušnjo, bila je vožnja, iz-
uzemši teške reči, brezplačna. Če ravno se mi
je zdela ta novina neverjetna, ker jaz se nisem
spominjal, da bi se bilo to primerilo tudi
že v drugih državah, bilo je vendar tako.
Na tak način naj bi ravnale tudi druge dr-
žave!

Na železnice postaji (staciji) nabrala se je
bila precejšna množica ljudi; največ izmed
njih bilo je pa rumunskih židov s svojimi po-
vezki. Slišati je bilo, da so bili ti neslanci za
to pregnani iz Rumunije, ker niso marali za
vseobčno omiko. Smilili se mi ti ljudje niso nič,
ker oni imajo bolj zanemarjene navade, ko naj-
hujši maliki.

Precej veliko poslopje železniške postaje
izdelano je po ruski navadi in obraščeno s
čarovnim zelenjem. Notrajne priprave poslopja
so odlično vredene, ne oziraje se na dva pro-
storna bufeta I. in II. razreda, kjer je najti

mesto za vsak človeški stan. Postrežba in
vljudnost strežajev vredna je vse pohvale, ker
postreglo se je vsakemu za vsak denar, po
drugih državah se to ne zapazi. Tudi samovar
s čajem, ki se blišči v sredi bufeta, ima svoj
namen: vsak nazoči zemljak — tako pravi
Rus Rusu, — bliža se mu z velikim zadovolj-
stvom, in napije se iz njega čaja, kolikor se
ga mu poljubi. Da se ni vsesplošna navada
opuščala, napil sem se bil ta večer tudi jaz
čaja, kolikor sem mogel.

Pomikam se z vlakom naprej in zapeli so
nekteri slavni ruski junaki, ki so z nami popo-
tovali, svojo narodno odhodnico z navdušenim
glasom, in odpeljali smo se zadovoljni proti
Benderju.

Poskusil si življenja boje,
Spoznal v njih vspeh bodočih dni;
Po misli že veselje tvoje
Smelo po ednaki hrepeni.

Temna noč in ponočne pajčovnaste megle
spremljevale so sedaj naš vlak po obširnih
ravninah. To meni ni bilo prav všeč, da se je
potovalo prec z začetka o ponočnem času, ker
mojim očem zabranilo se je vsako občudovanje

nov hudournik skup zbira; zdaj pa nad Turčijo. Ko je bila berlinska pogodba z nevoljo Rusije v veljavo stopila, prekucniša sanštefanski mir, hitele so vse prizadete države spolnovati njene zapovedi. Rusi so se ob določenem času umaknili iz Bulgarije, ter se zadovoljili s samo Besarabijo in Karsom. Tudi Srbi, Črnogorci in Romunci so storili vse po besedah pogodbe. Edina vlast, ki se za to pogodbo niti brigala ni, bila je Turčija. Prevzela je nalog, uvesti v svoji državi reforme, ki bi zagotovile bolj pravično upravo, a pustila je vse pri starem; obljubila je, Črnogorcem izročiti Plavo in Guzinje, a vedela je do danes to zavleči; ravno tako ni izpolnila obljube, da se bo z Grki zaradi nove meje pobotala.

Vse to je uzroka dovolj, da se Turčiji precej lahko vojska napové, kajti če so se morali drugi pogodbe držati, zakaj ne tudi Turčija?

Padeč Disraelijev in zmaga Gladstonova dala je balkanskim narodom novega upa; zdaj se jim zdi ugoden čas, da se turško vprašanje do cela reši, to je, da se Turčija popolnem razbije. Bolgari v Macedoniji se obračajo že do Gladstona, naj njih reši turškega jarma. Bolgari izhodne Rumelije pa bodo porabili prilžnost, da se združijo s severno Bolgarijo. Grki so siti čakanja in pogajanja z lažnjivimi Turki, ter iščejo pomoči pri Francozih in Lahih, v Londonu in na Dunaji.

Je pa še drug živelj, na kterege so diplomati v Berlinu pozabili, in to so Albanci. Ko so Albanci videli, kako lepo je Srbom in Črnogorcem, Bolgarom in Rumelcem zdaj, ko so svobodni, zbudila se je še v njih želja po samostojnosti in neodvisnosti. Mogoče je, da so tudi Lah to albansko dviganje podpirali in podpihovali. Pa naj že bo, kakor hoče, to se mora po pravičnosti priznati, da smejo tudi Albanci za se to zahtevati, kar se je dovolilo drugim balkanskim narodom. Naj bodo Slovani ali ne, naj bodo nam prijazni ali ne, to nas ne sme motiti v pravični razsodbi, da se Albanci, ki so kot potomci nekdanjih Ilircev prvotni stanovalci teh krajev, ne smejo razdeliti med druge države, da se jim ne sme jemati samostojnost, narodnost in neodvisnost. Celo ruski listi priznavajo pravico Albancev do samostojne kneževine. To je jasno, da se Turčija ne bo dala dolgo več pri življenji ohraniti, in za ta slučaj se mora vendar neka skleniti zastran okipetarov. Oni so stari Ev-

ropejci, in njih ne gre s Turki vred v Azijo izganjati, če so prav, po Turkih prisiljeni, sprejeli mohamedansko vero; sicer je pa tudi mnogo Albancev katoliške in pravoslavne vere, in lepo je to, da si zavoljo različne vere niso sovražniki, kakor žalibog Srbi in Hrvatje, temveč edini v politiki, v boju za narodnost in svobodo svojo.

Nezadovoljni Albanci ostali bodo vedno odprta rana na životu ilirskega polotoka, zato leži tudi v interesu Jugoslovanov, da se albansko vprašanje pravično reši. Kakor je obstanek ogerske države negotov, dokler so nemadjarški narodi tako nezadovoljni ko zdaj, ravno tako bi tudi na Balkanu ne bilo trdnega reda, dokler se ne uredé meje albanske kneževine. Slovani ne bodo posnemali Madjarov, ter ne bodo svojega gospodstva sozidali na trohljivi temelj gole sile, ter ne bodo Albancem svobode in narodnosti jemali; nasprotno bodo skušali s svojimi sosedi v prijateljstvu živeti ter postaviti svoj dom na temelj vseobče zadovoljnosti. Kakor radi tedaj vidimo propad okrutne Turčije in izgnanje divjih Turkov iz Evrope, kjer nemajo nič iskati, in kamor so prišli po goli in surovi sili, tako iskreno tudi izrečemo, da ne želimo zatiranja albanskega plemena, ki ima v svojih sedanjih sedežih starodavno domovinsko pravico, ter želimo, da bi se Srbi, Črnogorci in Bolgari na lepem potu pogodili z Albanci zaradi mej.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 24. maja.

Gospodarska zbornica se pripravlja na viharno debato zoper ravnopravnost češkega jezika. Ker so tam centralisti v večini, bodo lahko govorili, kolikor časa bodo hoteli. Iz manjšine se bodo oglasili za besedo knez Schwarzenberg, grof Falkenhayn in grof Leo Thun. Tudi kardinal Schwarzenberg je prišel v zbornico. Za večino pa bodo govorili zagriženi slovenofagi knez Auersperg, Schmerling in Plener.

Judovski listi ne nehajo ščuvati nemško prebivalstvo zoper vlado in njeno določbo zastran jezikov. Čeravno se s to določbo Nemcem nobena krivica ne godi, vendar upijejo o zatiranju nemštva, o zdrobljenju države itd. Čas bi bil res že, da vlada tako agitacijo

prepové, ker ne izvira iz ljudstva, ampak je umetno narejena na korist propadli ustavovorni stranki.

Govori se, da postane grof **Corooini** minister notranjih zadev, grof **Vodeiki** pa finančni minister.

Na **Ogerskem** so praznovali te dni spomin slavnega Madjara grofa Szechenyia, ki je za Ogerko res veliko storil.

Vnanje države.

Bolgarski knez Aleksander pride prihodnji mesec v Beligrad. Koncem meseca rožnika pa pojde srbski knez Milan na Dunaj, od tod pa v kopelj.

V **Bukrešu** bodo praznovali prvo obletnico rumunske neodvisnosti. Knez Urusov je imenovan za ruskega poslanika na Romunskem. Med Romunijo in Bolgarijo niso nič kaj prijazne razmere. Bolgari so Slovani in prijatelji Rusije, tudi sedanji bolgarski knez Aleksander Battenberg je vdan Rusiji, zato je poskušal tudi Romunijo pridobiti za zvezo z Rusijo. Romunci pa se bojé za svojo narodnost in Rusom nič prav ne upajo, zato bi raje zvezali se z Avstrijo in zapadnimi državami.

Turčija je v hudih zadregah, odkar je Gladstone prevzel angleško vlado. Gladstone je namreč poslal v Carigrad gosp. Göschena za poročnika, ter mu dal silno oblast. Ta Göschen govori s turškimi ministri, kakor bi bili njegovi služabniki. Tako bojda zahteva:

1. Da se mora osnovati samostojna finančna komisija za turško državo;
2. da se mora osnovati dobra žandarmarija za ohranjenje redu;
3. poklicati se mora novo ministerstvo;
4. Albaniji, Macedoniji, Epiru, Tesaliji in dolnji Rumeliji (okoli Drinopolja) mora se dovoliti samouprava (avtonomija).

Sultan se kar trese pred Göschenom, ker ta ima za seboj tudi druge poročnike zlasti francoskega, ruskega in laškega.

Zdravniki stojé že spet okoli postelje „**bolnega moža**“, zbrani diplomati v Carigradu se zbirajo v shode in se posvetujejo, kako bi se dalo albansko vprašanje rešiti. Mislijo celó, sklicati novo oficijalno konferenco v Carigradu, kakor pred turško-slovansko vojsko. To so slaba znamenja za Turčijo! Pravijo, da bosta Mr. Göschen, novi angleški poročnik v Carigradu, in pa francoski poročnik začela v Carigradu strune bolj močno napenjati, ter da

preljube narave. Pa kakor ima vsaka reč svojo lastnost, tako jo ima tudi noč, in moja svojevoljnost bila je po malem premisljku popolno premagana. Le kateri vrisk veselih junakov ali šepetanje različnih popotnikov, zlasti glasni prepir med židovi in drugimi prebujevali so včasih moje dremanje.

Prec ko se je bil dan naredil, hotel sem nadomestiti to, kar sem bil ponoči zamudil: ozirati se v prelepo naravo. Okolo sebe videl sem sedaj mnogo novih obrazov, med drugimi tudi te po bližnji okolici naseljenih iz različnih narodov, kakor: Nemcev, Romuncev, Grekov itd. Poslušaje njih pogovore zapazil sem, da so vsi ti kmetovalci med seboj občevali po svoje, z drugimi pa po ruski, zaradi česar sem tudi sodil, da oni prebivajo že mnogo časa v teh krajih. Po njih zadovoljenem obnašanju sem pa tudi spoznal, da se vedejo kakor tukajšnji rojaki, in da so se že do dobrega privadili zemlji, ktera jih preživi z vsakdanjim kruhom.

Vozovi vlaka so tu trirazredni in neka večji ko drugod in z vsemi potrebnimi pripravami preskrbljeni, kakor na Francoskem. Ker mi je bila vožnja po železnici zastoj, in ker

sem bil tujec, vozil sem se raji v tretjem razredu, kjer je bila cela klop pod mojo oblastjo in tu imel sem tudi prilžnost, bolj natančno spoznavati ondotne rojake. Kondukterji so omikani ljudje in to, kar njih služba zahteva, da postrežejo vsem popotnikom brez razločka. (Tu mi je na mislih, da pri nas oni z revnimi kaj surovo ravnajo.) Kar se mi je predstavljalo na prvi postaji, to videl sem tudi na vsi svoji poti: prepriljavne železniške postaje z bufeti, v katerih se je postreglo s čajem in drugimi potrebnimi jedmi.

Vožnja je trajala sedaj že 18 ur, ali vidno je bilo še zmirom, kolikor daleč oko vidi, same ravnine, na katerih je ležalo vse polno poljskih pridelkov. Hriba nikjer ni videti, k večemu tu pa tam kak bukovi gozdek, holmci, potoki, doline ali podolgate nove vasi, katerih hiše so zidane in z opeko krite. Vse to mi je dalo povod misliti, da tukaj prebivajo bolj izobraženi ljudje.

Bender, kjer smo si malo oddahnili, je malo mesto, a dobro zidano in stoji tu v središču, od koder se železnice delijo na vse strani. Popoldanski solnčni žarki podelili so nam

poslednjo svojo moč tega dneva, in vlak naš je zopet odrinil proti Odesi. Vozil sem se tu ob najlepših poljih, ki si jih človek more misliti. Kolikor daleč okoli gleda, povsod je vse enako polje, kakor bi bil na sredi morja. Na njivah okolo in okolo videl sem vse živo marljivih kmetovalcev, ki so poljske pridelke ali v kope stavljali, ali domu spravljali. Kar narava komu koristnega darovati more, to najde se tu na poljih, kjer so v 18 stoletju še Tartari (mohamedanci) gospodarili in iz njih zaletovali se proti severju ropat in kristjane pobijati. Pred sto leti bila so ta polja še zaraščena z visoko travo, mahom in divjo pšenico, in v teh goščavah kraljevale so tačas še različne zveri. — Trava je rastla tu tako visoka, da je segala konju do vratu, in v nji skrivali so se tartarski roparji s svojimi hetmani boreč se proti slavnim kozakom ob obalih Črnega morja. Da, čast sem imel, voziti se v krajih, kjer se je v prošlem stoletju boril slavni hetman Taras Bulba s svojimi kozaškimi četami proti divjemu Azijatu!

V Odeso prišel sem ob 9. uri zvečer; vozil sem se toraj od Rena do sem 24 ur ne-

nameravata nasvetovati skupno intervencijo vseh velevlasti zoper Turčijo, ker ona ničesar od tega ni spoznala, kar jej zapoveduje berlinska pogodba: ni uvela reform v svojem ozemlju, se ni pobotala z Grki zaradi meje, in ni odstopila Črnogorcem Plave in Guzinja. Evropa ne bo dalje trpela, da bi jo Turčija za nos vodila, in obljube delala, pa jih ne spolnovala. Odkar je Gladstone minister v Londonu, pojde vse bolj hitro od rok, in je porta že dobila prvo posvarjenje od angleške vlade. Francoska vlada pa se hoče za Grke pognati. Bomo videli!

Ruski „Golosi“ pravi, naj bi se tudi Albancem dovolila posebna kneževina. Prav tako; enaka pravica za vse!

Te dni se odpre **srbska** skupščina v Kragujevcu.

General **Črnéjev** (Černjajev) se mudi v Belem gradu. Kaj hoče tam?

Albanci se zmirom zbirajo in zbirajo, in vsem sosedom grozé, pa dejanj smo še malo videli. Kaj čakajo? Naj se stvar enkrat do cela reši. Albanski ustanek bi znal proizročiti novo orientarno vojsko in razpad Turčije, zato si želimo hitre rešitve tega vprašanja. Čim prej tim bolje!

Nemška vlada (to je Bismark) je izdelala novo postavo zastran katoliške cerkve. Nova postava daje vladi oblast, da ona sme slaboglasne postavbe od maja (maigesetze), kjer najostreje nasprotujejo svobodi kat. cerkve, po svoji volji prezirati in izjemoma odločiti zoper postavo, kakor se to tolikrat zgodi, da ena postava proti drugi govori, in to daje vladi skor absolutno oblast, ker si lahko vzame tisto postavo, ki jo ravno potrebuje. Katoliški listi niso z novo postavo prav nič zadovoljni, in tudi ne morejo biti, ker pridržuje ta postava še vedno celo oblast o cerkvenih rečeh le državi; katoličani pa hočejo imeti svobodno cerkev v svobodni državi, in zato smatrajo sedanjo postavo le kot prehodni stan. Vsakako pa je dobro znamenje, da je Bismark začel odjenjavati in koncesije delati. Spoznal je, da v boju s katoliško cerkvijo ne bode dosti lavo-rik pridobil si, ker ta je zidana na skalo.

Izvirni dopisi.

Iz Domžalj poleg Ljubljane 22. maja. Tu pri nas vse dela in zida, in vse mrgoli sa-

mih delavcev, kdor nekaj let ni tukaj bil, ne bo se več izpoznal, ker ena fabrika pri drugi stoji in tudi poštno poslopje je že pod streho. Toda to popisovati ni današnji namen, toraj k stvari. Tudi leta 1874 se je tukaj veliko zidalo, posebno občina je imela veliko nalogo, ker prizidali smo cerkveni zvonik (turn) na Goričici in ga potem dali kriti s cinkom. Ponujalo se nam je od več strani delavce in mojstre te stroke, posebno kleparjev, ali mi smo le v enega zaupanje stavili, ker delal je že poprej in ravno takrat pri večih fabrikah v splošno zadovoljnost, in res se nismo motili, kajti preteklo je že pet let, kateri čas je bil odmenjen za garancijo dobrega dela, kakor tudi mater jala in do danes se ni najmanjša napaka pokazala in cink je tak, kakor je bil koj po končanem delu, lepo gladko in ravno vse, nikjer nobene poke, nikjer zamoka, akoravno so bile hude zime; posebno zadnje videli smo v mnogih krajih kjer je s cinkom krito, da se je cink spuhnil in mehurje naredil ali celó ves zvil in tako vso podobo zkazil. Strokovnjaki pravijo da to je le na delu ležoče in res mora tako biti, zakaj se pa pri nas ne pozna kakega pomanjkanja? Štejem si v dolžnost v imenu cele občine izrekam tu hvale našemu vrlemu domačinu Srečko Nollu-u, kleparskemu mojstru v Ljubljani, za tako lepo in solidno delo, opaziti še moram, da se je mož od zore do mraka sam s svojimi delavci trudil in sam pokrival, da je bilo vse gotovo. To je le redkokrat videti, da bi se mojster toliko pomujal ali to je prav, zatoraj ga priporočam vsem bratom po Slovenskem, ako hočete imeti dobro delo in tudi po ceni, obrnite se do njega, in z veseljem bo prevzel vsako tako delo in izvršil, kakor pri nas, da bode leta in leta dobro narejeno.

Iz Ljubna vsavinjski dolini

20. maja. Nikdo še ni ljubenskimi farmanom toliko žalosti, britkosti in grenkih solz prizidal, kakor slavni knezoškofijski ordinarijat v Mariboru s tem, da nam je odvzel in predstavil izglednega duhovnika, blagega in nam vdanega dušnega pastirja č. g. Ivana Bohinca.

Bili so pri nas 4 leta in 8 mesecev. Ker pa je soseska spoznala, da še bi nam bili celó potrebni, zato se je obrnila do slav. knezoškof. ordinarijata s prošnjo za njih obstanek; toda nje prošnja žalibog ni bila uslišana.

prenehoma. Predno sem se pripeljal v mesto, jelo se je ravno mračiti in zadnja solnčna svetloba je kaj lepo obsijavala stolpe, kuplje in drugo ogromno zidovje mesta. Pri prihodu bilo je na železniški postaji zbranega mnogo ljudstva in več sto izvoščikov. Ker je mesto od železniške postaje precej oddaljeno, upilo je vse: „izvoščik podavaj.“ Zaradi noči tudi jaz nisem šel peš, in dal sem raj izvoščiku nekoliko kopejk, da me je odpeljal v prvo cenejo gostilnico. Peljaje se po mestu mislil sem, da se vozim po dunajskem „kärntneringu“; vse je bilo v svetlobi in šlo je s tako naglostjo po gladkem tlaku, kakor bi se bil vozil po ledu. Med potjo prašal sem izvoščika po slovenski, kam me pelje, in odgovoril mi je: „u slavjanskiju gostilnicu.“ Komaj sva pa prišla do te gostilnice, že zaupije prikožčik: „mesta net.“ Toraj drugam, kjer sem slednjič vendar prostor našel. Izvoščik se mi je priklonil in zahvalil za kopejke, jaz sem pa „čeloveku“ (natakarju) rekel, naj mi odloči prostor kakoršen je, kajti odbila je že deseta in jaz sem bil kaj truden.

Da sem tako srečno, brez ovir prišel v

kraj, kamor so me gnale moje želje, da se naučim narečja sorodnega nam mogočnega plemena, hvalil sem Boga!

Prvo, kar sem sedaj v svoji navdušenosti počel, bilo je, da sem se nekoliko ozrl po mestu, da sem bil prepričan, je-li res tako ali ne, kakoršno se mi je zdelo po nemškem zemljepiscu.

Strmel sem nad vsem, kar sem videl. Bil sem na Dunaji in tudi v nekterih drugih mestih, pa na ta način lepo izdelanega mesta, kakor je Odesa, še nisem videl. Kakor mi je pravil človek, ki je mnogo potoval, ima le Pariz nektera najlepša dela mesta velikansko lepo izdelana. Ko sem tudi slišal natančno statistiko o etnografiji itd., bil sem kaj nevoljen, da me je nemški malovredni naravoslovec tako zeló prekanil.

O ožji zgodovini Odese vsojam si omeniti le to, da je bil ta kraj še do začetka tega stoletja mala primorska luka, služéča pomorskim tartarskim roparjem (piratom) za zahajališče, od koder so oni naropane stvari vozili dalje po turški državi in jih poceni prodajali. Pozneje, ko si je Rusija prisvojila vse te obali

Odlikovali so se č. g. kaplan, kakor v vsaki reči za božjo čast vneti duhovnik. To so spoznali tudi sosednji farmani, ter jih visoko spoštovali po gornji savinjski dolini, in nas zaradi čast. g. zavidali. Veliko so storili za povzdigo cerkvenega petja. Kakor so odraščeni v njih dobrega pridigarja, tako je zgubila šolska mladina izvrstnega njej priljubljenega kateheta.

Svetu je znano, da je cela savinjska dolina národna. Toda ljudstvo potrebuje v tem oziru sploh voditelja, da ne zaostane za družimi. Na národnem polji bili so nam č. gosp. kaplan pravi buditelj. Ko so k nam prišli, so spoznali, da smo bili zaspani in zadi za družimi, in jeli so nas spodbujevati k branju, posebno časopisov, ter so sami za časopise veliko žrtvovali. S tem so dosegli, da smo se zavedli in otresli jarem človeka, kateri je delal z nami, kakor paša, in nam tudi ne k časti služil, ter si izvolili izgledne, dobre katoličane za srenjske može. Pri kr. šolskem svetu imeli smo v njih veliko pomoči, in so zabranili, da ni neko človeče šol. zavodu še večje škode delalo.

Ljubencani prepričani, da so jim hvale dolžni, so jim slovesen odhod pripravili. Spremljalo jih je več ko 300 ljudi na „Loke“ in šolska mladina z zastavo jim je za odhod zapela Orožnovo: „Kje so moje rožice?“ Nobeno oko ni ostalo suho, nobeno srce hladno. Tužni in pobiti smo se vrnili na dom, želeči č. gospodu srečen pot, zdravje, zadovoljnost in milost Gospodovo!

Na Pivki 19. maja. — Včeraj se je obhajala v Prestranku svečanost tristoletnega obstanka cesarske kobilarne na Krasu.

L. 1580 je kupil avstrijski nadvojvoda Karol II., gospod notranjeavstrijskih dežel, Štajarske, Koroške, Kranjske, Goriške ter Istrije in Trsta vasico Lipico od tržaškega škofa Nikolaja a Coret, kakor priča vstanovno pismo iz Gradca od dne 19. maja 1580, in je napravil oadi kobilarno

L. 1728 je prikupil cesar Karol VI. Prestransko grajščino, ktera je bila poprej kupljena l. 1699 od Zatiškega samostana pod opatom Antonom za 16.000 gl. Ker se ni izplačevalo lastno gospodarstvo, je bila grajščina dana od samostana v najem in poslednjič omenjenega leta podana cesarju Karolu VI. za 14.000 gl. Odslej je bila pridružena Lipiški kobilarni. L. 1802 so bile prikupljene Škulje

Črna morja in tartarske roparje pokorila, izdala je nje vlada povelje, da se iz središča obalov izdela večja primorska luka in mesto, in da se razglasi naznanilo, kdor bi se hotel udeležiti zidanja mesta, dobi podpore od vlade.

Odesa je sedaj stara 80 let in po največjem slogu zidana, namreč: mesto je razdeleno na okraje, „četrti“, ulice in „preulke“. Ulice drže paralelno od vzhodne in južne strani, toraj se križajo, in med njimi stoje „četrti“, obsegajoči do 20 hiš, pa tudi eno, ako je tako velika ko vseh 20 skup. Ulice so vse enake po 50 metrov široke in 3 do 4 vrst dolge in izdelane tako, da na vsakem koncu stoji kakošna monumentalno poslopje, bodisi cerkve (sabori), šole, muzej, prospekt, bulevar, sadni vrtovi, umetni vodopadi, kasarne, jedilne shrambe, kopelji, spominki, vodnjaki itd. Tlak po ulicah je iz štirivoglatih kamnenih plošč in tako gladek, da droška (voz) po njem leti kakor po ledu. Po vseh ulicah napeljan je podzemeljski vodovod z železnimi cevi, da se ulice poleti vedno škrope, in da se vodnjaki in umetni vodopadi napolnujejo z vodo. Na vsaki ulici je pa napravljen dvovrstni drevored, in na

poleg Hrenovic, l. 1819 pašnik Ravnek nad Slavino, a l. 1869 spet prodan; ločene so bile kasneje od Postojnske grajščine ter sklenjene s Prestrankom tudi planine: Bile, Bočka, Vlačno in nektera druga zemljišča; in tako je postal Prestranek, dasiravno pridružnica, zdaj jedro kraške kobilarne, kakor se je izrazil pri obedu c. dvorni tajnik g. Auer, kateri je sestavil spominjsko knjigo o tristoletnici kraške kobilarne s popisom njene zgodovine.

V Prestranku se namreč izrejajo in vtrdujejo mlada žrebeta, konji in kobile do četrtega leta. Plemenski žrebci in kobile so v Lipici; bilo je početkom l. 1880 6 žebcev plemenjakov in 87 kobil. Ločijo se tri plemena: čisti Lipičani, ki izhajajo od španjskih andaluških žebcev, čisti Arabci, ter Libičani mešani z Arabci. Odstavljena žebeta pošiljajo vedel na Dunaj, in tam jih privajajo za voz ali pod sedlo. Žebčekov je zdaj v Prestranku 80 in ravno toliko kobilic na Bilah. Med letom bodo pristopili še spet novi odstavljenici iz Lipice.

Konji so trdni, zdravi in trpežni. Pozimi vsjeni mrzli burji, po leti vedno na paši po kamnitih planinah, napajani v kalih, niso izbirčni ne za klajo ne za vodo; trdnih, bi rekel jeklenih kopit in zdravega života. Zató tudi daleč slovó in so jako dragi, kolikor jih dajo na prodaj. Dveletna žebeta prodajajo po 1200, 1500 gld. in ne mara tudi še dražje.

Velika dobrota za sosednje kraje je cesarska kobilarna lipiška za kras, prestranska za Pivko. Mnogo se jih preživi v dobrih službah, ostareli in onemogli prejemajo pokojnine, veliko zaslužijo dninarji in drugi delavci v zlasti o košnji.

Zató se je povsod z velikim veseljem obhajalo včerajšnje godovanje. Po ukazu Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, lastnika kobilarne, se je obhajal tristoletni spomin z božjo službo in z obdarovanjem revežev kakor na binkoštni ponedelk v Lipici tako včeraj t. j. v terek tukaj v Prestranku.

Sošli so se k tej svečanosti cesarski višji konjušnik, svitli knez Thurn-Taxis, dvorni svetnik Ivoj, dvorni tajnik Auer, vodja c. kr. kobilarne v Kladrubu, kobilarni predstojnik lipiški in domače osobstvo. Povabljeni so bili c. kr. okrajni glavar postojnski, župnika hrenovški in slavinski ter expozit šentivanski; dalje velika župana slavinski in hrenovški in

podžupani bližnjih sosesk. Zbralo se je bilo tudi obilno družega sveta pred praznično okinčanim gradom prestranskim.

Pričela se je svečanost s pridigo in slovesno sv. mašo, katero je imel slavinski župnik v grajski kapeli. Po končani božji službi je imel knez Thurn-Taxis kot namestnik Nj. Veličanstva ogovor povabljenim gostom o svečanosti, izročil potem podžupanom 1700 gld., da jih razdelé ubooin svojih sosesk; in ko se je bil c. kr. okrajni glavar v njih imenu zahval za ta cesarski dar, je bila svečanost sklenjena z obedom, pri katerem so z visoko imenitno gospodo skupaj sedeli in se prijazno razgovarjali kmečki možje in vsi edini bili v hvaležnosti do Nj. Veličanstva ter v željah in voščilih, usj Bog varuje in ohranujo cesarsko kobilarno ter njenega lastnika presvitlega cesarja Franca Jožefa in vso Njegovo pobožno in dobrotljivo hišo!

Izza Poljan nad Loko 21. maja V dopisu od 26 apr. sem poročal o načrtu nove državne ceste po poljanski dolini proti Tominskemu. O tej cesti je veliko govorjenja vse se je veseli. Bog daj, da bi ne ostala na papirji!

Omenil sem v zadnjem dopisu, da bi se najboj dala izpeljati čez Pogaro, pod Staro in Novo Oslico čez Znojilo, Otaleže na Želin, ako bi ne marali stare okrajne ceste čez Kladije razširiti in bolje izdelati, kakor je zdajna. Pa je vsak, komur je kraj dobro znan, teh misli, da bi se tam najljajše naredila, ker bi ne bila samo 700 m. krajša, kakor je bilo zadnjič po pomoti v „Slovencu“ omenjeno, ampak okoli 4000 m. t. j. dobre pol milje krajša. Tam se tudi ni bati velikih zametov. Tudi tu pripovedujejo, da je pred več leti neka družba po enem kraji svet za železnico premeravala.

V zadnjem dopisu sem poročal, da tu letina dobro kaže, a že se nam je žalibog zeló pokazila. Sadje nam pač obeta dobro, a žita nam je začel črv (hroščeva ličinka) močno spodjedati. Ozimine so v nekterih krajih morda že vsled aprilove suše postale redke. Rež je po naših hribih in tudi niže prav redka. Pri nas marsikteremu kmetu ne bo semena povrnila. Na najboljih njivah se je ozimina pač dobro ohranila, a že se poznavajo, da jej črv škoduje.

V terek zvečer nas je celó sneg začel

strašiti. Pri nas (v višavi 810 m.) se je toliko ga naletelo, da je bilo po strehah belo, višepa se je dobro prijel. Tri dni smo imeli zjutraj po 1° R; danes je bila v več krajih slana videti, niže po grapah so celó led videli. Ljudstvo skrbi, kaj bo. Bog pomagaj!

Od slovenske meje 24. maja. Državni zbor se je razšel in kmalo nastopijo parlamentarne počitnice. Ministri odidejo v toplíce in za žurnaliste nastopijo vroči pasji dnevi ali „Sauregurkenzeit“, v katerem gre jako težavno za gradivo, da se ustreže radovednim bralcem, ki hočejo vsak dan kaj novega zvedeti. Pri nas v Avstriji je pa vedno kaj posebnega. Lani smo ravno pred pasjimi dnevi imeli volitve v državni zbor, in potem v tem pustem času sklepali o bodočem ministertvu, o bodočem parlamentarnem delovanju in t. d. Nekteri smo se radovali, drugi so se zopet jezili in tako tudi žurnalistu ta čas gradiva ni manjkalo. — Letos pa misli ustavoverna ali centralistična stranka skrbeti, da bodo časopisi že napolnjeni z raznimi novicami, da jih bomo po kavarnah ob vročem času prebirali. Pa pustimo bodoče leto, ki ne vemo ali ga doživimo ali ne, vsi gotovo ne, in le poglejmo letošnje dogodbe.

Malo pred koncem parlamentarne sesije je izdala vlada nek jako nedolžen ukaz o enakopravnosti jezikov na Českem in Moravskem v uradnih. To pa je bil ogenj v strehi. Centralisti bi bili radi brž v parlamentu se zjezili, pa sedanja parlamentarna večina tega ni pustila, zna je, da vsaka ura zborovanja stane nad 800 gld., katerih bi centralistični vodje ne marali povrniti, in bi jih morali koncem plačati davkoplačevalci.

Ker v parlamentu se niso mogli dovolj znositi, so pa začeli agitirati po deželi proti tej naredbi. Podšuntali so nemške občinske zastope, da delajo resolucije proti temu ministerskemu ukazu. Zraven pa mislijo zdaj sklicevati strankarske shode, tabore, da bodo demonstrirali proti vladi. Ali jim bo vlada dopustila, ne vemo, znabiti kmalo temu pretiranemu početju konec stori. Če pa ne, je vse eno, saj glas nemških ustavovercev pri sedanjih razmerah ni tako važen.

Kako predrzni so ti nemški listi, kaže najbolje „W. A. Z.“, ki nekaj časa že na Dunaji izhaja po trikrat na dan in novi „Pressi“

vsakem voglu „kvartalov“ stoje najumetneje izdelani kioski za najnovejša naznanila, časnike, cvetlice ali za vse druge olupševalne reči. Ravno tako se tudi nahaja ulična železnica.

Oziraje se na vse to olupšanje in umetne priprave, ki spreminjajo mesto v spomladi v najprijetnejši gaj in ki so tudi gledé zdravja velikega pomena, nahodi se na vshodni strani pred mestom nad morskimi obali prekrasni bulevar, ki služi Odeščanom za sprehod (gulanje) in iz kterega se vidi daleč okoli po morji proti Krimu in v primorsko luko (gavano) v več brodišč (rejd), med kterimi je zbranih več sto raznovrstnih parobrodov različnih narodov. Nad luko, razprostirajočo se 10 vrst daleč pod omenjenim bulevarjem, napravljena je železnica tako, da se vlaki vozijo pri tleh, pa tudi na 4 sežnje visokih iz lesa in zida umetno ustrojnih stavbah, ktere pri zaklepu luke tako daleč sežejo po poslednem brodišču v morje, da se iz bulevarja vidi, kakor bi se vlaki vozili po morji. Takim železničnim stavbam je pa zopet pridejano več parnih strojev, ki predavajo zlasti žito iz vagonov v parobrode. S peresom ni moč dokazati, kako

velikansko delo je vse to. Okolo ladjišč je pa vidno na sto in sto voznikov, ki žito in drugo blago vozijo sem ter tje.

Po Odesi sploh Merkur gospodari, toda nahodi se tudi mnogo drugih lepoznanstvenih zavodov, ki dajo povod misliti, da se tu podučuje tudi v najvišjih učenostih. Univerzitet je skoraj največje poslopje tega mesta. Izmed srednjih šol se nahajajo: gimnazijalne, realne, trgovinske. Šole tukaj niso na enem mestu, kakor v nekterih mestih; one so razpostavljene po mestu tako, da je vsak razred za-se, pa to ne le za moške, ampak tudi za ženske. Z ozirom na zdravje je taka razdelitev vredna največje pohvale in občega posnemanja. Razun mnogih drugih učnih zavodov nahaja se še srednja zdravniška, pevska in glasbena šola.

Dalje olupšuje mesto več gledališč (opera je pogorela in se nova zida), muzej in cirkušov. V gledališčih igra se — se ve da — vedno po ruski; le včasih pride kako znamenitno francosko ali italijansko društvo. Letos bil je tudi tu znameniti italijanski dramatik Salvini. Romanski umetniki so tu prav čislani in vse ljudstvo se zá nje zanima ali nemških igralcev

nikakor ne mara. Lani jeseni prišlo je semkaj dunajsko društvo, ki bi bilo med nemškim ljudstvom eno prvih; toda tukaj še pri židovih ni doseglo nikakoršnih simpatij — in je po kratkem času čisto zbegano ušlo nazaj na ugodnejši mu Dunaj. Sploh je pa tukaj ruski pregovor: „Kamor Nemec stopi, tam trava ne raste.“

V Odesi je nad 200.000 prebivalcev, toraj je to trgovinsko mesto kakor Marzelj ali Hamburg. Izmed prebivalcev je $\frac{3}{4}$ Rusov, $\frac{1}{4}$ pa različnih narodov, ki pa vsi po ruski občujejo. Slovenci pa tukaj le še nisem našli! Tu živi tudi več Nemcev in renegatov iz Avstrije, pa taki kozmopoliti se tudi tu ne spreobrnejo in utonejo v slovanskem morji, kakor kamen — brez občutka.

Ko sem bil prve dni po mestu na sprehodu in prvič slišal sploh slovanski pogovor omikanega ljudstva, mislil sem si: čem naj bi prišli nekteri nemškogovoreči slovanski narodnjaki, zlasti ženski spol, in prepričali bi se, da tudi omikani Slovani govorijo slovanski, in se ne šalijo z božjim darom! (Dalje prih.)

konkurencija dela. Ta list očita grofu Taaffeju, da je njegovo delovanje revolucija in izpeditkopava obstanek države. Potem kliče vse nemško ljudstvo na upor proti enakopravnosti vseh avstrijskih narodov. Mi smo gotovo prijatelji svobode, pa vendar prašamo, kaj bi bili naredili s slovenskim časnikom, ki bi bil za časa Auerspergovega ministerstva pisal tako ne sramno proti vladi. Bralci bi ga gotovo ne bili brali, ker bi si ga bil državni pravdnik za se pridržal, ako bi se ne bilo kaj hujšega zgodilo.

Ta list piše, da so Nemci najzvestejši državljani avstrijski. To diši po tem, kakor bi Slovani, ki so na vseh krvavih bojiščih prelivali kri in darovali življenje, ne bili tako zvesti. To pa moramo vsi slovanski Avstrijci odbijati od sebe. Nemci pa kažejo s tem bahanjem, da imajo slab spomin, ker sicer bi vedeli, da njih obnašanje leta 1848 in 1866 ni bilo ravno patrijotično. Da Nemci bolj pospešujejo revolucijo, nego vlada, je gotovo. Ker kdor dela za pomirovanje narodov, ta utrjuje mir, kdor se pa takemu delovanju ustavlja in seje neslogo, ta pripravlja tla nemru in prevratu. Ako pa vlada hoče nekatere naredbe premeniti in dati Čehom več pravic, ki so jih jim Nemci prej po krivici vzeli, to ni revolucija. Saj za koni niso sklenjeni za vse večne čase, a se morajo spreminjati po potrebah časa. Vedno pri starem ostati, če je tudi krivično in nepraktično, ni napredek, s katerim se vedno centralisti bahajo. Tega vpitja nemških ustavo vercev se vladi ni treba bati, pes, ki laja, ne grize. Lev je rekel oslu, ki je kričal, da je volkove prepodil, da kjer je volk glas, tam ni moči.

Vendar bi bilo priporočati, da bi tu Slovani Nemcem podobno odgovorili. Slovenske srenje naj bi dale zaupnico Taaffeju za njegovo delo narodnega pomirjenja. Skličejo naj se tabori, ki se bodo posvetovali o potrebah in težnjah Slovanov in na katerih bo ljudstvo izreklo zaupanje vladi. Sicer bi na višjem mestu lahko začeli misliti, da avstrijsko prebivalstvo odobrava nemški centralizem, in da je narodno gibanje Slovanov umetno, ne pa naravno in izvirajoče iz naroda samega. Tako mišljenje v višjih krogih bi utegnulo biti škodljivo našemu prizadevanju in narodni stvari. Zato naj se skličejo taki tabori tudi pri nas na Slovenskem. Naši slovenski poslanci najdejo priliko razložiti ljudstvu svoje delovanje v državnem zboru.

Pred dvanaestimi leti so se sklicevali taborji po Slovenskem, potem je pa to bilo prepovedano. Ti shodi so mnogo koristili naši narodni stvari, in bi tudi zdaj, če se skličejo. Milejši veter piba v Avstriji in mogoče je nam, izreči svoje želje, nas ne tlači več trda roka Lasserjevega ministerstva. Ni zadosti, da so naši slovenski poslanci izrekli naše tirjatve, tudi slovenski narod jim mora pritrditi, da vladni krogi izvedó, da je to mnenje poldru zega milijona Slovencev, da je mnenje 12 milijonov cisaljtanskih Slovanov.

Domače novice.

V Ljubljani, 25. maja.

(Zasežen) je bil zadnji „Slovenca“ zavoljo dopisa z Ljubljane o vrlem našem županu g. Lašanu in hrvatskih pevcih v Ljubljani. Ker ne vemo pregrešnih stavkov v spisu, ktere ga so zapečatili, tudi one slovesnosti ne moremo nadrobneje popisati. Da za nepričakovano zgubo svoje bralce nekoliko odškodujemo, smo pri djali danes prilogo.

(Lažnjivi telegrami.) Marsikdo se je že

čudil pogostim „mikavnim“ telegramom, s kterimi se dunajski listi z Ljubljane pitajo, ki so pa, če ne popolnoma, vsaj deloma izmašljeni s posebnim namenom. Takih eden je bil tudi te dni v dunajski „Presse“, namreč da bo Kaltenegger prestavljen z Ljubljane v Gradec. Zdaj pa vladni listi temu odločno oporekajo. Mi takim novicam ne verjamemo, ker smo že oavajeni, da se to, ker želimo, ne zgodi tako naglo.

(Na ženski pripravnišnici) se ima z drugim letom po naredbi ministerstva vsaj krščanski nauk učiti v slovenskem jeziku. To ni veliko. Gospicam bi nikakor ne škodovalo, če bi se učle nekoliko več slovenščine, ker zdaj je znajo pičlo pčlo malo.

(Mestni zbor ljubljanski) je v zadnji seji po predlogu gosp. Regali-ja vendar-le sklenil vpreti se neprenesljivemu pozvananju prodajalcev premoga. To je vendar enkrat pameten sklep, kteremu bodo vsi prebivalci mesta ploskali.

(Podnevni naglič) med Trstom in Dunajem bo s 1. junijem zopet jel voziti se tako, kakor prej, namreč da bo šel zjutraj s Trsta in prišel zvečer na Dunaj in narobe.

(„Turški list“) ali ljubljanski „Tagblatt“ bo, kakor se nam z gotovega vira poroča, kmalu sklenil svoje življenje. Njegovi podporniki so se že naveličali zakladati ga, Bamberg pa ne more sam trpeti vse zgube. List je namreč prišel tako daleč, da nima čez 130 poštnih naročnikov. Najsijajnejši dokaz, kako nemčurstvo na Kranjskem propada.

(„Kuhnovci v Bosni“) Povedali smo že, da je g. Krajec v Novem mestu založil to najnovejšo slovensko epično pesem, ki popisuje okupacijo Bosne po našem slavnem pešpolku baron Kuhn št. 17. Pisana je v narodnem duhu, in olepšana s podobami. Dobi se za 12 kr. pri J. Giontiniju in v katoliški bukvarni.

Razne reči.

— Duhovske spremembe: V ljubljanski škofiji. Župniki so postali gg. Ant. Hočevnar v Šent-Lorencu na Temenici, Andr. Ramoveš v Svibnem, Mat. Kralj v Tujnicah. Vikar g. Jak. Košir gre stalno v pokoj in razpisana je vikarija Šembidska v Vipavi 4. maja. Za duhovne pomočnike gredo gg. Jak. Ferjančič v Trnovo, Leop. Zaletel v Senožeče, Mat. Ferčej v Zagorje, Jos. Močilnikar k sv. Dubu poleg Krškega, Jan. Piskar v Borovnice; A. Šmidovnik ostane v začasnem pokoji; g. Ant. Žgur za farnega namestnika na Prem. — Škofovsko obiskovanje in birmovanje bode 13. junija v Smedniku, 15. v Šent-Jurju, 16. v Velesovem, 17. v Predosljih, 20. v Šmartinu pri Kranju, 22. v Mavčičah, 24. v Zapogah. Dne 6. junaja bode posvečena farna cerkev v Bukovšici.

— Umrli je v nedeljo nagloma stolni prošt v Gorci, gosp. grof Coronini ravno v tem, ko so prevzvišeni gospod nadškof posvečeval škof. Feretiča.

— Kmet, vojaški kaplan in stotnik v eni osebi. Te dni je bil velik vriš po Ljubljani, ko so „nega hauptmana“ aretirali. Ljudje so pravili, da je iz samostana všel in da se je v stotnika preoblekel. Temu pa ni tako; mi smo v tej stvari poizvedeli sledeče: Aretirani „hauptman“ ni nihče drugi, ko kmet Zorec vulgo Hrovat iz Krške vasi na Dolenjskem. On je imel precejšno kmetijo, pa jo na drobno prodal za 4000 gld. S tem denarjem je zadnji čas dobro živel; ali se mu je v glavi zmešalo le vsled pijače, ali je že prej prismuknjen

bil, tega mi ne vemo; tudi ne vemo, zakaj je od svoje žene ločen. Naj bo že kakor hoče, Zorec si je kupil obleko, kakor vojaški kaplan in pred nekaj časom kot vojaški kaplan po Ljubljani hodil. Znanec ga je prašal, kako da je postal vojaški kaplan, ko vendar ni nikoli študiral, Hrovatov pa je odgovoril: „To je vse Božja volja.“ Pa v tej obleki ni bilo Zorc doigo prestati, gre in si naroči celo oficirsko obleko s sabljo vred. Ko to dobi, sprehajal se je po Ljubljani kot stotnik, in vsi vojaki so mu salutirali, še častniki, ki ga niso takoj poznali. Slednjic so mu vendar na sled prišli, da ni vse v redu pri njem, in policija ga je aretirala na veliko začudenje. Znanec ga je obiskal na rotovžu, ter ga prašal, kako da je neki tako hitro za stotnika avanziral. „Veš“ rekel je Zorec, to je vse božja volja. Jaz sem prišel domu, prižgal štiri sveče, in nekaj mi je reklo, da sem hauptman Denkel (ta hauptman je bil prej njegov komandant, pa je že umrl), in zato sem si hitro naročil oficirsko obleko, sabljo in tri zvezde, kajti zdaj nisem več Zorec, ampak hauptman Denkel, in bom šel na Dnnaj, da se tam cesarju in generalom predstavim.“ Revez ni šel na Dunaj, ampak peljali so ga v norišnico, kjer se bo en čas opazoval, da bodo vedeli, kaj je z njim storiti.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 10 gld. 24 kr.; — rež 6 gld. 99 kr.; — ječmen 5 gld. 39 kr.; — oves 3 gld. 56 kr.; — ajda 5 gld. 39 kr.; — proso 5 gld. 39 kr.; — kuzuza 6 gld. 82 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 39 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; — masla kilogram 82 kr.; — mast 70 kr.; — špeh frišen 60 kr.; špeh povojen 60 kr.; jajce po 1½ kr. mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 54 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 60 kr. — Sena 100 kilogramov 1 gld. 95 kr. slama 1 gld. 78 kr. 100 kil; drva trde 7 gld. mehke 5 gld.

Eksekutivne dražbe.

26. maja. Janez Derenčin (3) iz Šmihela v Senožečah; Anton Udovec (1) iz Rakoka (2355) v Logatecu; Matej Ponikvar (2) iz Žerovnice (1527) v Logatecu; Viktorija Grebenec (2) iz Cirknice (430) v Logatecu; Jur Ogrin (1) iz Drenovega griča (5140) na Vrhniki; Anton Švigelj (1) iz Dolenje vasi (1036), Luka Uršič (1) iz spod. Jezera (300), Janez Zalaznik (1) iz Cerkovske vasi (7140), Ana Kane (1) iz Rakoka (8897), — vsi v Logatecu; Avgust Götzl (1) v Ljubljani; Matija Modic (1) iz Bloške Police (300) v Logatecu; Jur Ošaben (1) iz Grahovega (3560) v Logatecu; Jožefa Rozman (1) v Kamniku (3500); Janez Žebovec (1) iz Perovega (2313) v Kamniku; Franc Vranelj (1) iz Križat (1453) v Brdu; Fr. Jerman (1) iz spod. Dobrove (720) v Ljubljani; Marija Češko (1) iz gor. Kosez (550) v Brdu; Jožef Jankovič (1) iz Iga (2990) v Ljubljani; Jera Zaler (1) iz Iga (1457) v Ljubljani; Janez Gorjanc (1) iz Primskovega (2437) v Kranju; Janez Bajuk (1) v Metliki (3685).

28. maja. Anton Tomšič (3) iz Knežaka; (1400) v Bistrici; Janez Kapele (3) iz Metlike (730) v Črnomlji; Andrej Stonič (3) v Črnomlji (2400); Mat. Rom (1) v Črnomlji (1500); Meta Zupančič (1) iz Sela (293) v Črnomlji; Franc Lilek (1) v Črnomlji (1440); Jakob Judnič (1) iz Kota (69) v Črnomlji; Anton Pregel (1) iz Ustja (1735) v Litiji.

29. maja. Janez Klančar (1) iz Vrba (1250) v Laščah; Janez Novak (1) iz Podgore (2680) v Laščah.

Umrli so:

6. maja. Liza Lavrin, hišnica, 65 l., za pretresenimi možgani; Jožef Drobnič, feldwebel, 29 za jetiko; Jože Grundner, oberlieutenant, 71 l., za slabostjo; Franca Kolenc, gostačka, 47 l., za rakom; Marija Šinkovec, gostačka, 65 l., za rakom v želodcu;

7. maja. Julijana Porenta, delavca otrok, 3 l., za davico; Jernej Alvin, gostaç, 60 l., za je tiko; Jožef Dorich, feldwebel, 47 l., za škorbu- tom; Matija Petkovšek, vojak, 24 l., za bulami;

8. maja. Šibič, delavca otrok, 4 m.; Olga Mallner, uradnika otrok, 3 m. za pljučnim otrp- ljenjem; Marijana Jerovšek, prodajalka, 60 l., za jetiko;

9. maja. Eduard Raisp pl. Caliga, oberst v pokoju, za pljučnim otrpljenjem;

10. maja. Franca Ovjač, uradnika udova, 83 l., za slabostjo; Luka Merjasec, mizar, 71 l., za slabostjo;

11. maja. Anton Žitnik, hišnik, 43 l., za otrp- ljuč; Marija Frančič, šivilja, 21 l., za jetiko;

12. maja. Anton Razingar, učitelja otrok, 11 m., za vodenico; Pavel Breznik, udove sin, 15 l.; Marija Poš, uradnika hči 29 l., za vnetjem mož- ganske kože. Jože Rupert, uradnik, 50 l., za je- tiko; Urša Kušar, delavca žena, 40 l.

13. maja. Meta Paskvar, mestna reva, 76 l., za jetiko; Anton Hrastar, delavec, 37 l., za jetiko; Josip Stegnar, delavec, 20 l.

14. Barba Dobnikar, delavca žena, 50 l. za krvavenjem pljuč; Marija Mauer delavka, 60 l., za sušico; Franca Kosec, gostačka, 50 l., Josip Kvas, delavec, 70 l.

15. Angela kralj, dekle otrok; Karolina Ja- kopin, 1 1/2 l., delavke otrok; Janez Nahtigal, de- lavec, 34 l.; Janez Zajec, delavec, 32 l.; Peter Hattenberger, vojak, 22 l.

16. Karl Jereb, posestnika otrok, 3 l.; Josip Pesnik, tiskarski učenec, 16 l., za jetiko.

17. Jernej Piccoli, čevljar, 21 l., za jetiko; Melhijor Kopač, delavec, 44 l., za jetiko.

18. Ernestina Izatič, uradnika hči, 18 l., za pljučnico.

20. Jur Turk, rešetar, 62 l., za jetiko; An- drej Mahnè, delavec, 22 l.

Naznanilo

Sprejme se fant z dobrimi spričevali, kateri je četrti ali vsaj tretji razred nor- malke dovršil, v prodajalnico z mešanim bla- gom na slovenskem Štajarskem.

Več pove iz prijaznosti opravništvo „Slo- venca.“

Zahvala.

Za izkazano sočutje o smrti in za obilno udeležitev pri pogrebu nepozabljivega očeta, oziroma starega očeta in tasta gospoda

Luka Vidic-a,

izreka vsem sorodcem in znancem, posebno pa gg. pevcem najtoplejšo žshvalo

žalujoča rodbina.

Novomesto 22. maja 1880.

Wilhelmov

rimski, skušeni in pravi

flašter

zoper

rane, opeklino

in

ozeblino.

Ta flašter je od cesarja potrjen. Posebno do- ber je ta flašter pri globokih in razpetih ranah, pri bulah in bezgavkah, pri zastaranih in odprtih bulah na nogah, pri skelečnih iz- pustkih, pri črvu v prstu, pri bolnih in vne- tih prsih, pri opeklinah, otiskah in ozebli- nah, pri kurjih očesih. Če iz nog teče itd.
Ena škatlica velja 40 kr. Pošiljam zmirom po dve škatli za 1 gl. z zavitkom vred.

Ta flašter izdelujem le jaz (13)

Franz Wilhelm,

lekar v Neunkirchen pri Dunaju.

Na prodaj pa ga ima tudi

Peter Lasnik v Ljubljani.

Zahvala.

Vsem prijateljem, znancem in vdele- žiteljem pri sprevidu našega ljubljene- ga soproga, očeta gospoda

Oroslava Turka,

zlasti dariteljem krasnih vencev izreka najtoplejšo zahvalo

žalujoča rodbina.

Ure

za stolpe in gradove

izdelujem že od leta 1842 po najnovejših iznajdbah, ne vlite, ampak z roko izde- lane, proti polni garanciji in po najnižih cenah.

Janez M. Pogačnik.

(16) *Podnart, Kropa, Gorenjsko.*

Popravljam tudi **stare ure** na stol- pih, jemljem plačo tudi v obrokih, in cenik pošiljam vsakemu brezplačno.

Časnik za vrtnarje.

V Frauendorf na Bavarskem izhaja vr- tarski časnik „Vereingte Frauendorfer Blätter“, ki ga izdaja bavarsko vrtnar- sko društvo v Frauendorf. Ta časnik se posebno priporoča vrtnarjem, sadjerejcem, vinorejcem, kmetovalcem in gozdarjem. Cena za pol leta po pošti 3 marke, celoletno 6 mark ali 4 gl. a. v. Naroči se lahko pri vseh bu- kvarnah. Za premijo se dobi vsako leto en zaboj različnega semena. V tem časniku na- haja se poleg raznih člankov tudi mnogo po- dob. Vsako leto se oglašča več naročnikov. Kdor si hoče list ogledati, dobi eno številko za- stonj.

V Frauendorf, pošta Vilshofen na Bavarskem.

Založništvo lista:

„Frauendorfer Blätter“

(1) (bratje Fürst.)

Denarstvene cene 22. maja.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	72.45	72.55
5% renta v srebru	73.30	73.30
4% renta v zlatu (davka prosta)	88.45	88.55
Srečke (lozi) 1854. l.	123.25	123.50
„ „ 1860. l. celi	130.—	130.50
„ „ 1860. l., petinke	131.—	132.—
Premijski listi 1864. l.	167.50	168.—
Zemljiščne odveznice.		
Štajarske po 5%	102.50	103.50
Kranjske, koruške in primorske po 5%	101.—	101.—
Ogerske po 5%	94.—	94.50
Hrvaške in slavonske po 5%	94.—	96.—
Sedmograške po 5%	93.25	93.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	834.—	835.—
Unionske banke	106.60	106.60
Kreditne akcije	276.30	276.50
Nižoavstr. eskomptne družbe	790.—	800.—
Anglo-avstr. banke	137.—	137.25
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	177.—	177.50
Tržaške	123.50	120.—
„ „ 50 „ „ „	62.50	65.—
„ „ 40 gl. a. v.	44.25	45.—
Buđenske	52.50	53.—
Salmove	42.—	42.50
Palfi-jeve	43.50	44.—
Clary-jeve	45.—	45.50
St. Genois	37.—	37.50
Windischgrätz-ove	33.50	34.—
Waldstein-ove	23.50	24.—
Ljubljanske	5.59	5.61
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	9.41	9.42
Napoleonsdor		

Zoper

protin in putiko

je dobro zdravilo zelišna voda, ki se imenuje

basorin,

ki je potrjena od cesarja, in jo izdeluje

Franz Wilhelm,
lekar v Neunkirchen.

To zdravilo so zdravniki pregledali in po- tem je dobilo od cesarja Franca Jožefa I. posebne pravice. S to vodo se mora človek od zunaj trdo pomazati (poribati), ter ima moč, da trganje ustavi, kri pomiri, bolečine utiši, ter je dobro zdravilo zoper slabe živce, zoper slabost in bolečine v udih, zoper protin, trganje, putiko, glavobol, omotico, bučenje v ušesih, bolečine v križu, zoper slabe in utru- jene noge, (posebno dobro za gojzdarje, vo- jake); tudi če človeka v straneh bóde, če ga trga v nogah, in enakih bolečinah je ta voda dobra za mazanje.

Flašica z zdravniškim navodom in z za- vitkom vred velja 1 gl. 20 kr.

Na prodaj jo ima

(12)

Peter Lasnik v Ljubljani.

V Avstro Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti pro- tinu in putiki

je edino pomagadlo

spomladansko zdravilo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
D. voljeno od ces. kancelije. Dunaj 7. grudnia 1858.
Poskušeno in za dobro spoznano.
Vsled patenta Nj. Velič. se ne sme ponarjati.
Dunaj 12. maja 1858.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ta čaj očisti ves život, on preišče celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmirom ozdravi protin, putiko, trganje, odprte rane in z. starele bolezni v nogah, spolske bo- lezni, kraste, gobe, lajša na životu in v licu, in sif- itične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemo- roidih, pri zlatenci, okrepča slabe žile, odpravi bole- čine v rokah in nogah, v želodcu, zapreje v spodnjem telesu, polucija, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljne, bule in enake odpra- vijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije ker ima to moč, da vse razveže, in na vodo žene

Pravega izdeluje le

Franz Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdrav- niškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl. in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varovati se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred katerimi vsacega svarimo.

Pravi Wilhelmov kri čistilni čaj zoper pro- tin in putiko imajo na prodaj:

(8)

Peter Lasnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.